

Sociala medier en ny utmaning för juristen

Den som tagit del av Nordic Laws hemsida det sista halvåret har säkerligen lagt märke till att advokatbyrån har börjat blogga. Anledningarna är många. För att klargöra dem behöver man förstå vad en blogg är och vad den har för funktion.

Bloggen är en typ av hemsida, som normalt administreras av en användare, och i sin uppbyggnad är enklare att både skapa och använda för användaren. Bloggen, tillsammans med andra liknande verktyg som Facebook, Twitter, Wiki's med flera, har kommit att samlas under ett gemensamt begrepp: Sociala medier.

Det är ett enkelt sätt att nå ut till sina kunder och samtidigt kommunicera med dem på ett sätt som tidigare inte var möjligt. Digital interaktion, skulle man kunna kalla det.

– På Nordic Law tog vi fram bloggverktyget av flera skäl: Det var ett enkelt verktyg för alla anställda att använda utan att det påverkade den övriga hemsidan, till exempel om man vill publicera en text eller ett meddelande. Samtidigt möjliggör det direkt kommunikation med våra klienter och andra internetanvändare, säger Jakob Nortoft på Nordic Law.

Dessutom skall man inte förringa bloggen som verktyg för att driva trafik till sidan.

JAKOB NORTOFT HAR under hösten bistått Lena Carlsson på Kreafon vid författandet av boken "Marknadsföring och kommunikation i sociala medier". Genom sitt arbete med boken och hemsidan har han kommit i kontakt med de juridiska problem företag ställs inför när det gäller sociala medier.

Delvis rör det sig om den kommunikativa delen, som lämpligen hanteras med hjälp av en kommunikationsbyrå.

Dessvärre rör det sig även om en del juridiska problem, både i företagets egen hantering av sociala medier, men även när andra använder företags namn, rättigheter och material för eget bruk. Vad får någon annan göra med ert varumärke och skriva om ert företag? Hur hanterar man anställda som använder sociala medier på sin fritid? Detta är

– Allt fler företag använder sig av sociala medier, men få har en kommunikationspolicy som även innefattar juridiken, säger Jakob Nortoft på Nordic Law.

inte heller helt lätt att kontrollera.

– Under de senaste åren har vi sett mängder på exempel där företag drabbas negativt av den anställdes bruk av sociala medier, både i Sverige och utomlands, säger Jakob Nortoft.

Som exempel nämner han bland annat vikten av att upprätta en internetpolicy som stöd för de anställda, men även för att klargöra deras skyldigheter – det har blivit mer aktuellt än någonsin.

NÄR MAN KOMMUNICERAR via sociala medier gör sig flera olika rättsområden gällande, främst varumärkesrätten, marknadsrätten och yttrandefrihetsgrundlagen. Yttrandefrihetsgrundlagen skyddar bloggaren eller den som använder sig av sociala medier, och detta skydd är ofta starkare än företagets rättigheter.

I många fall där frågan kommer upp om "de verkligen får göra såhär?", är svaret oftast "med största sannolikhet". Visst finns det åtgärder att vidta i förebyggande syfte, men alltför många företag har skapat negativ PR genom att rådfråga jurister om möjliga utvägar

istället för att göra det som användaren vill: kommunicera.

Vill du veta hur ditt företag skall planera en strategi för sociala medier, kontakta Jakob Nortoft på Nordic Law.

Juridikens roll vid företagets digitala kommunikation

Vad gäller? Vad ska du tänka på? Hur ser du till att skydda ditt varumärke och andra rättigheter? Vad är nytt och hur undviker du de vanligaste misstagen som kan kosta stora belopp? Vad får policies gentemot anställda och andra företag innehålla? Du får en uppdatering och orientering om hur juridiken påverkar företaget och vilka lagar du bör känna till när du kommunicerar digitalt.

Kom och lyssna på Jakob Nortoft på Easyfairs 20 januari 2010. Se www.easyfairs.com.

Nya på Nordic Law

Monique Carden började på Nordic Law i september i år. Hon är advokat och har arbetat på advokatbyrå sedan 1994. Hon sysslar nu främst med frågor inom skadestånds-, försäkrings och fastighetsrätt.

Monique Carden biträder såväl företag som privatpersoner i tvister mot skadevällare och försäkringsbolag och hon har stor vana av processföring i domstol.

Monique Carden arbetar också frekvent med komplicerade fastighetsfrågor och väntar nu bland annat på en dom från Högsta Domstolen avseende fastighetsmäklarens rätt till provision. Hon har lång erfarenhet av tvister avseende byggnation och fel i fastighet.

Hon är styrelseledamot i föreningen Öresundsadvokater, en förening som består av danska och svenska advokater som arbetar för att underlätta möjligheten att bedriva verksamhet över den dansk-svenska gränsen.

Vid sidan av sitt arbete som advokat umgås hon med familjen, är aktiv inom föreningen Ladies Circle som arbetar för välgörenhet. På fritiden rider hon, spelar golf och åker skidor. Utöver detta har hon ett omfattande litteraturintresse.

Monique kommer ni i kontakt med på 040-611 37 42 eller mc@nordiclaw.se

Nordic Law önskar alla en god jul och ett gott nytt år

Öppettider:
Kontoret är bemannat som vanligt 21-23/12 och den 28-30/12.

Negativ avtalsbildning – vad är det?

Själva kärnan i avtalsrätten är att ett avtal kommer till stånd genom samstämmiga viljeförklaringar. I en avtalsmodell pratar man specifikt om att ett avtal kommer till stånd då part A lämnar ett anbud och part B accepterar anbudet. Trots detta finns det regler om att avtal kan komma till stånd utan uttrycklig accept.

DETTA FÖLJER AV avtalslagen. Negativ avtalsbindning, det vill säga att avtal kommer till stånd utan viljeyttring, strider inte mot avtalslagens bestämmelser. Frågan om negativ avtalsbindning aktualiseras emellertid oftast i i anslutning till marknadsföringslagstiftningen.

Två domar nyligen avkunnade av Marknadsdomstolen belyser frågan ytterligare. I det ena fallet var Canal Digital svarande part och här gjorde konsumentombudsmannen gällande att Canal Digital avtalsvillkor, innebärandes att abonnemang automatiskt förlängs om inte konsumenten säger upp avtalet, var att betrakta som oskäliga.

MARKNADSDOMSTOLEN påpekar dock att förlängning av avtalsförhållanden, och särskilt abonnemang, inte skall anses träffas av förbudet mot negativ avtalsbindning. Canal Digital friades och domstolen lyfte särskilt fram att det även låg i konsumentens intresse att avtal såsom abonnemang förlängdes utan avbrott.

Den andra domen rörde nätresebyrå Mr Jet. Bolaget har bland annat marknadsfört tillval av tilläggsprodukter genom att dessa produkter varit markerade på bolagets hemsida på ett sätt som inneburit att kunden varit tvungen att markera en "nej-ruta" om denne inte önskade produkten i fråga. Marknadsdomstolen skriver i domen att den aktuella säljmetoden är ägnat att få kunden att förbise att beställningen inkluderar tillvalen om dessa inte aktivt avmarkeras. Marknadsföringsmetoden ansågs strida mot god marknadsföringssed.

PATRICK ANDERSSON

Vägledande dom om bolagets återförsäljaravtal

Bolaget A och bolaget B hade en återförsäljarrelation som gick ut på att A köpte och levererade B:s brödprodukter till olika orter i Norrland.

Mellan bolagen fanns inget skriftligt avtal utan parternas mellanhavanden reglerades muntligt.

EFTER SJU ÅRS samarbete sade B upp avtalet med omedelbar verkan. A vände sig till tingsrätten och yrkade skadestånd då bolaget ansåg att B var skade-

ståndsskyldigt då de hade sagt upp avtalet utan att iaktta skälig uppsägningstid. A menade att skyldigheten att iaktta uppsägningstid följde av allmänna kontraktsrättsliga principer eller genom en analog tillämpning av lagen om handelsagentur.

HOVRÄTTEN, VARS DOM sedermera fastställdes av HD, fastslog att B genom att säga upp avtalet med omedelbar verkan var skyldigt att ersätta den skada A lidit på grund av B:s agerande.

Domstolen ansåg att en uppsägningstid om tre månader borde ha iakttagits av B på grund av parternas långvariga och djupgående avtal, den lojalitetsplikt som följde av detta och avtalets likheter med agentavtal för vilka uppsägningstid finns lagreglerat.

ANDERS KINNTORPH

Vitesklausuler – så fungerar de

Vitesklausuler förekommer allt som oftast i kommersiella avtal. Inte sällan blir klausulerna föremål för livliga avtalsförhandlingar vilka som regel resulterar i att parterna "går halva vägen var".

EN VITESKLAUSUL ÄR ofta författad enligt följande:

"Bryter part mot bestämmelserna 2 § och 3 § i detta avtal skall denne vid anfordran till den andra parten utge ett vite om 200.000 kronor i varje enskilt fall."

Trots att man som tumregel bör iaktta viss försiktighet vid acceptans

av vitesklausuler skall dess värde som påtryckningsmedel inte underskattas.

En annan fördel är att den lidande parten alltid har rätt till ersättning för skada eller lidande med anledning av ett kontraktsbrott.

Samtidigt behöver man inte påvisa vare sig skada eller skadans storlek, och man slipper därmed långa och utdragna förhandlingar om verkan av kontraktsbrottet som sådant.

NOTERA ATT AVTALSLAGENS 36 § kan medföra att vitets storlek jämkas om klausulen anses oskäligt betungande. Bedömningen utgår från kriterier

som skadans omfattning, kontraktsbrottets art och parts intresse av att vitesklausulen upprätthålls.

Avslutningsvis innebär vitesklausulen att man begränsar rätten till ersättning om inte annat anges. Därför kan det vara ett bättre alternativ att istället välja en klausul där part som alternativ till vite kan kräva ersättning för den faktiska skadan.

JAKOB NORTOFT

Nu kommer "Whistle Blowing" i Sverige

I efterspelet kring Enron-skandalen ser vi i Sverige en allt större benägenhet från företag att upprätta möjligheter för så kallad "whistle blowing" i Sverige.

ANSTÄLLDA SKALL ANONYMT kunna anmäla företag som bryter mot lagen. Anställningsavtalet bygger i grund och botten på en stark princip om ömsesidig lojalitetsplikt. Idag har vi lagligen ingen möjlighet att skydda så kallade whistle blowers, utan det är upp till företaget att ta fram ett system för anonym anmälan.

Ett sådant system kräver att man måste ansöka om undantag från förbu-

det i personuppgiftslagen att behandla brottsuppgifter (eftersom whistle blowing oftast pekar ut ansvariga personer hos företaget).

Nedan följer kraven från Datainspektionen för att godkänna sådana system:

- 1 Systemet ska vara ett komplement till ett annat system och det ska vara frivilligt att använda.
- 2 Systemet ska begränsas till allvarliga oegentligheter som rör bokföring eller liknande, allvarliga brott eller enskildas liv och hälsa.
- 3 Endast anställda i nyckelpositioner eller ledande ställning får anmälas.
- 4 Bolaget ansvarar självt för att personuppgiftslagen följs i övrigt när detta

system används, till exempel om uppgifterna ska överföras till ett tredje land.

När det gäller punkt 3 så är Datainspektionen lite hårdare än andra länder och har för en tid sedan fått in ett första överklagande av detta krav från ett företag som vill att detta ska prövas i domstol.

På Nordic Law kan vi bistå med hela ansökningsprocessen till Datainspektionen. Kontakta oss för mer information om hur vi går tillväga.

PATRIK WESTERLUND

HD om rätten att överlåta nyttjanderätt

Högsta domstolen har nyligen meddelat dom i ett mål där tvistefrågan avsåg giltigheten av överlåtelse av så kallad partiell nyttjanderätt. I det aktuella fallet gällde det en grustäkt. Nyttjanderätten till täkten hade överlåtits utan fastighetsägarens samtycke. Frågan som prövades var om fastighetsägarens samtycke utgör en förutsättning för giltigheten av en överlåtelse.

HD FASTSLÅR I domen att det inte krävs något samtycke från fastighetsägaren för att en överlåtelse av en partiell nyttjanderätt ska vara giltig. HD menar att partiella nyttjanderätter – inte minst med hänsyn till omsättningsintresset – måste kunna överlåtas utan att fastighetsägaren lägger in sitt veto.

För totala upplåtelser, såsom exempelvis jordbruksarrende, finns uttryckliga bestämmelser i lag om att rättigheten inte får överlåtas utan jordsägarens samtycke. Från denna huvudregel finns emellertid omfattande undantag i form av bestämmelser om att jordägaren inte får neka en överlåtelse om jordägaren "skäligen kan nöjas" med den nye arrendatorn.

NÄR DET GÄLLER partiella nyttjanderätter finns inte motsvarande bestämmelser i lagtext. I ett rättsfall från 1979 fann HD att en avverkningsrätt kunde överlåtas utan samtycke från fastighetsägaren. I den rättsvetenskapliga litteraturen har man emellertid snarare lutat mot att det skulle råda ett överlåtelseförbud för partiella nyttjanderätter.

Även i praktiken har man ofta hanterat de partiella nyttjanderätterna som omöjliga att överlåta utan fastighetsägarens samtycke.

HD:S DOM INNEBÄR således ett tydligt klarläggande i frågan. Klarläggandet avser som ovan nämnts enbart för så kallade partiella nyttjanderätter. Exempel på sådana är grustäkt, bergtäkt, avverkningsrätt och jakträtt.

Konsekvenserna av domen blir att den fastighetsägare som vill förbehålla sig kontrollen över vem som är nyttjanderättshavare måste se till att infoga ett överlåtelseförbud i upplåtelseavtalet.

PIA BOSDOTTER OLSON

nordic law
ADVOKATER • ATTORNEYS AT LAW

Vår spetskompetens inom affärsjuridik gör att vi är ledande rådgivare åt tillväxt- och entreprenörsföretag i Syd- och Västsverige. Vi har kontor i Göteborg och Malmö.

Besöksadress: Mässans gata 18
Box 5043, 402 21 Göteborg, 031-81 51 00

Skeppsbron 11, 211 20 Malmö, 046-611 37 30

www.nordiclaw.se